

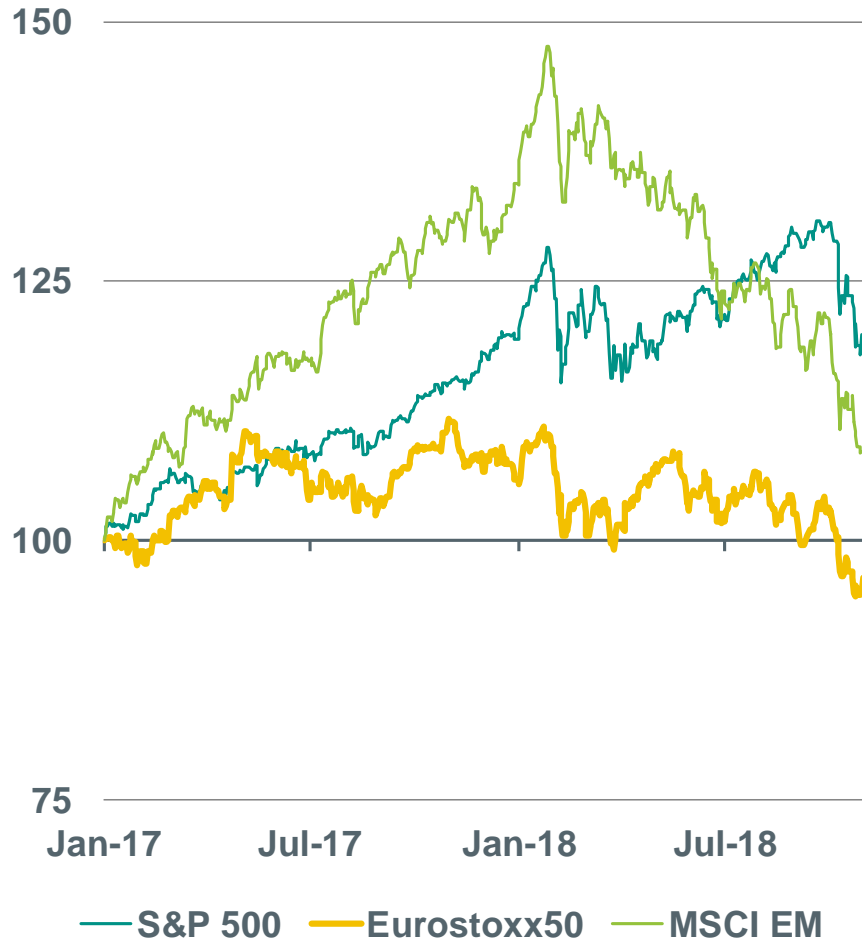
TIJDELIJKE CORRECTIE OF BEAR MARKET?

Han de Jong, Chief Economist

15 november 2018

Aandelen: 'nul' in de VS, 'min' in Europa, dreun in opkomende markten

Index, 1Jan17 = 100

Bron: Bloomberg

Index, 1Jan18 = 100

Bron: Bloomberg

Wat denkt u?

Aandelenmarkten in de VS en Europa hebben in oktober ca. 10% verloren

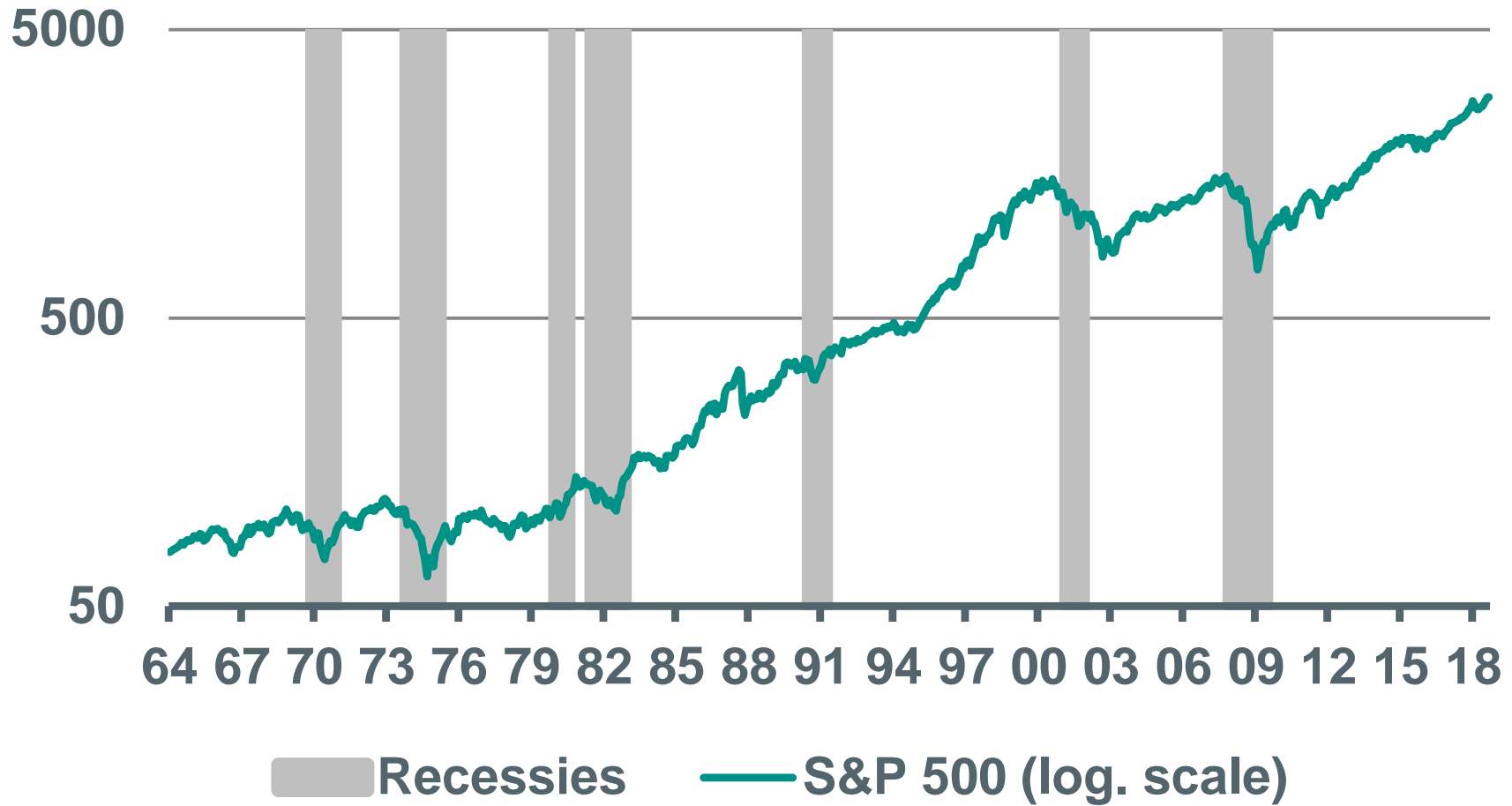
- Dit is het begin van een 'bear market'
- Dit is een tijdelijke correctie

Wat is het probleem?

- Lagere economische groei
- Hogere inflatie (vrees) VS
- Hogere rente (VS)
- Te hoge waarderingen
- Het handelsconflict
- Kwetsbaarheden in opkomende markten
- Overig, namelijk .....

Recessies in de VS en de S&P 500: ze hangen samen

Wat denkt u?

Hoeveel heeft de S&P500 gemiddeld verloren tijdens de laatste 5 'bear markets'?

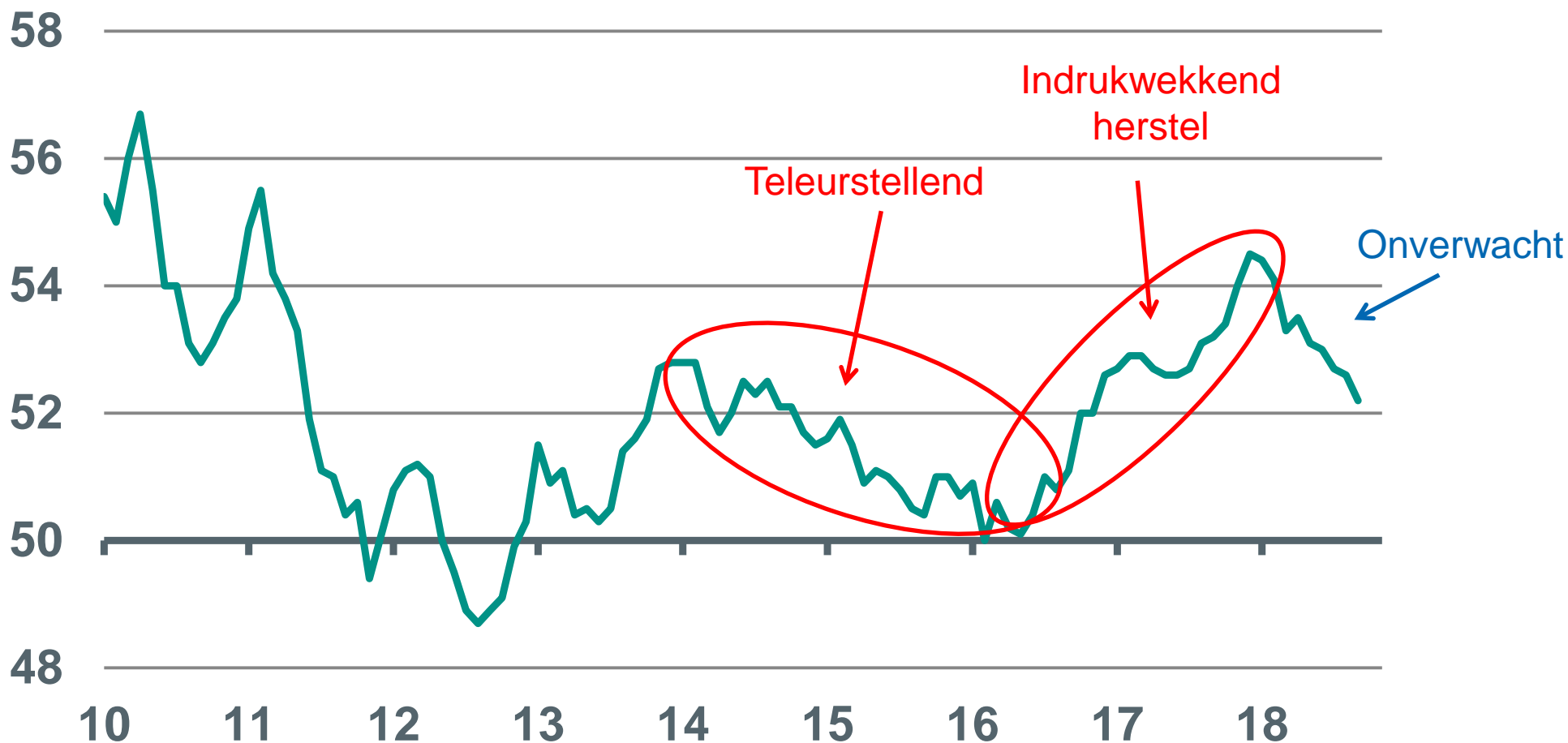
- 20-25%
- 25-30%
- 30-35%
- 35-40%
- 40-45%
- 45-50%
- >50%

De laatste 5 VS 'bear-markets' (1)

datum	verandering index	lengte	recessie?	start	oorzaak
Jan 73 - Okt 74	-48%	19 maanden	ja	Nov 73	oliecrisis
Nov 80 - Aug 82	-27%	21 maanden	ja	Jul 81	agressieve monetaire verkrapping
Oktober 87	-34%	1 maand	nee		nerveuze markt, divergerend beleid
Mrt 00 - Okt 02	-49%	12 maanden	ja	Mrt 01	barsten tech bubble
Okt 07 - Mrt 09	-57%	17 maanden	ja	Dec 07	Grote Financiële Crisis

Producentenvertrouwen wereldwijd, onverwachte zwakte, maar waarom?

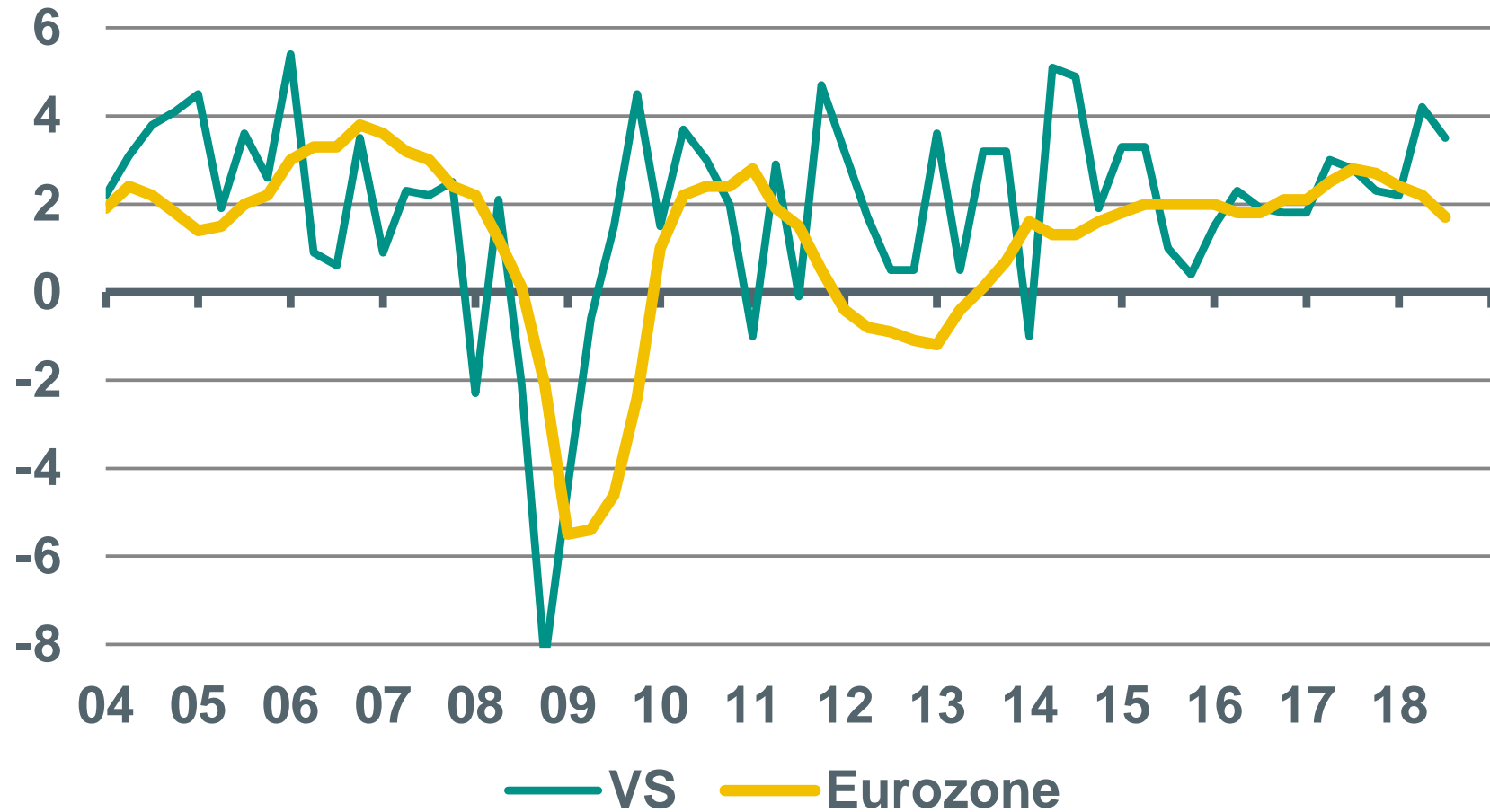
PMI Index, 50 is neutraal

BBP-groei

% j-o-j

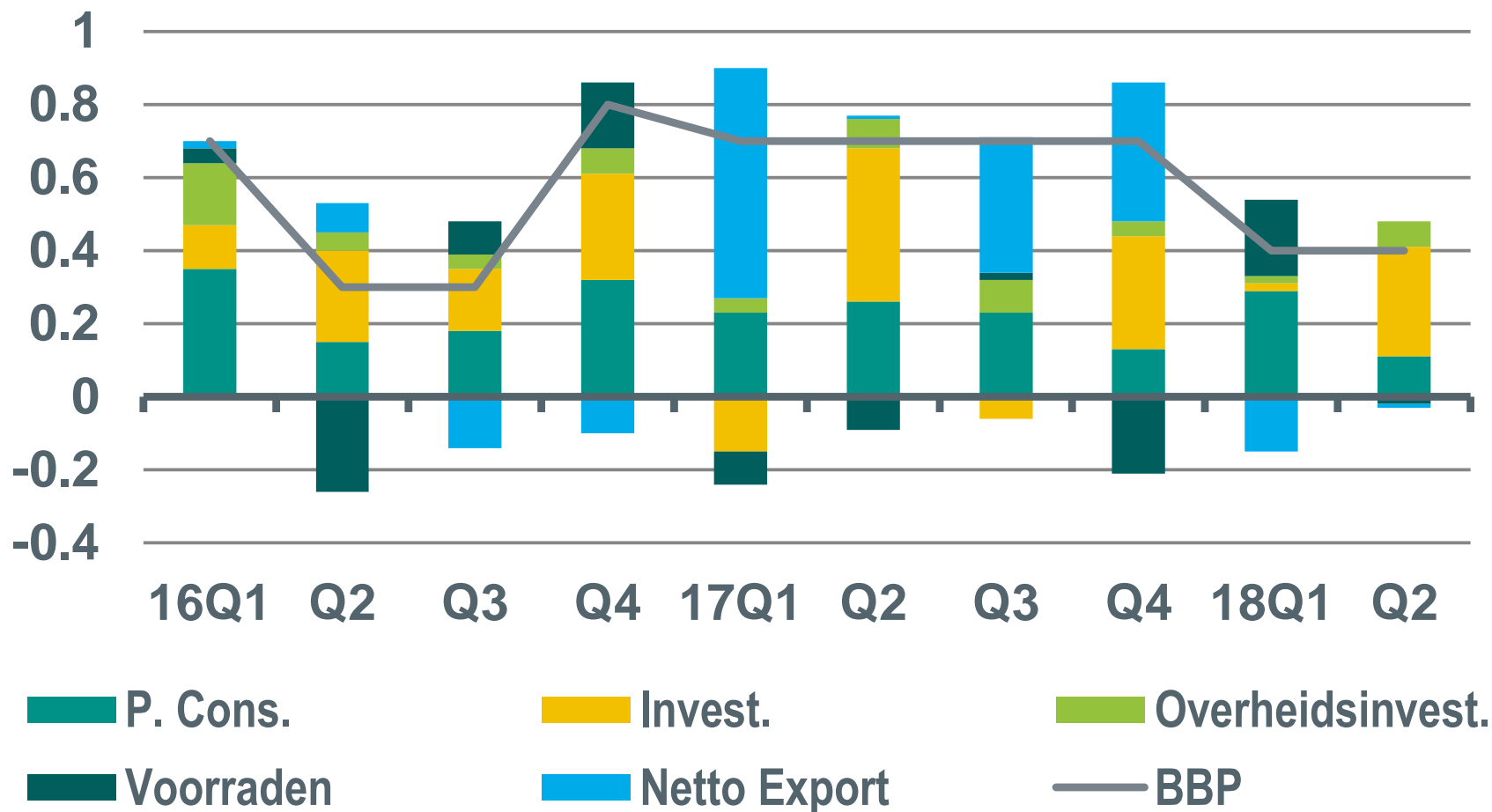
VS: Producentenvertrouwen blijft hoog: geen dreigende recessie

Index, 50=neutraal

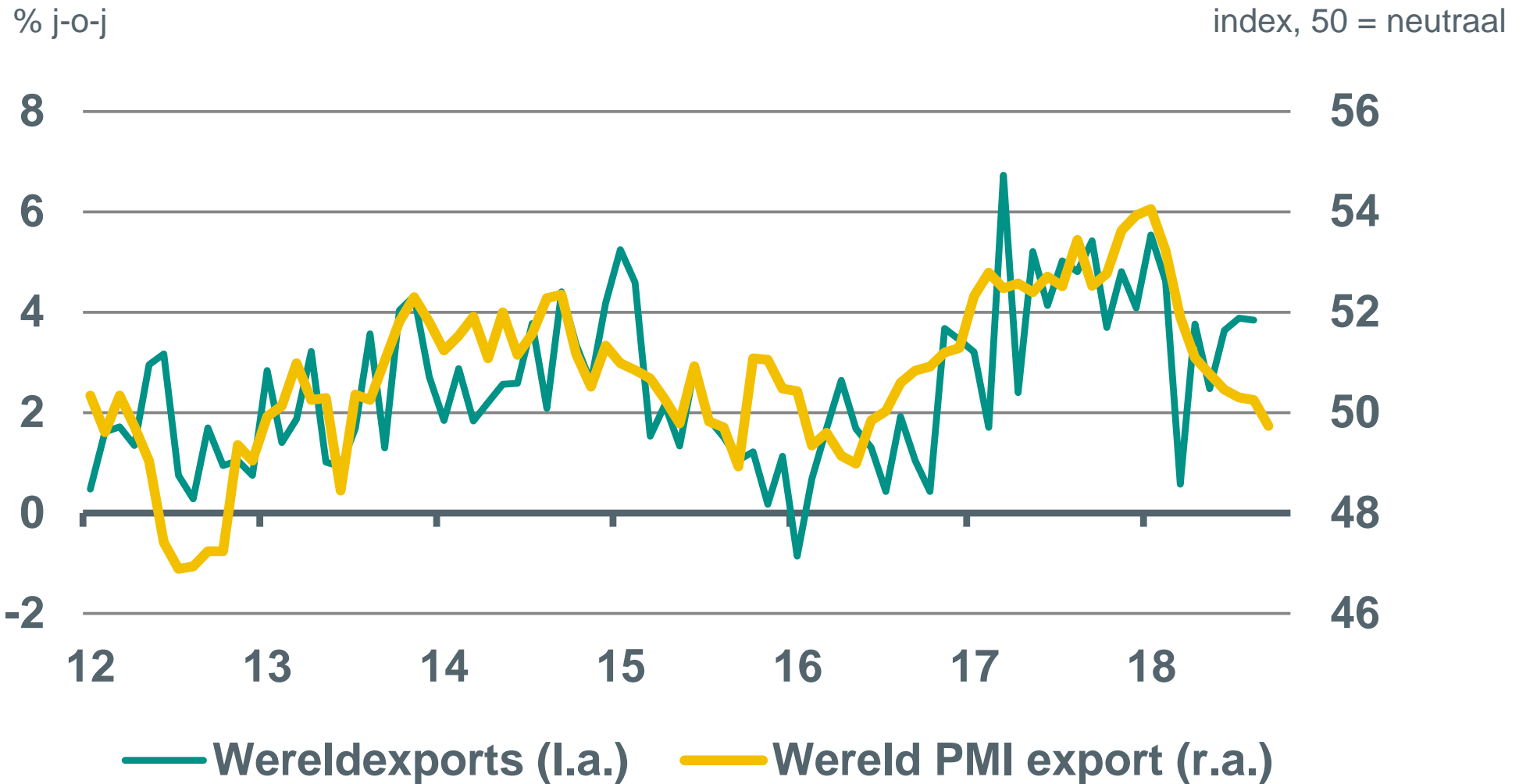

Eurozone groei vertraagde in 2018H1 door zwakke export

Procentpunten, k-o-k

Een opmerkelijke vertraging in de wereldhandel: alleen sentiment of echt?

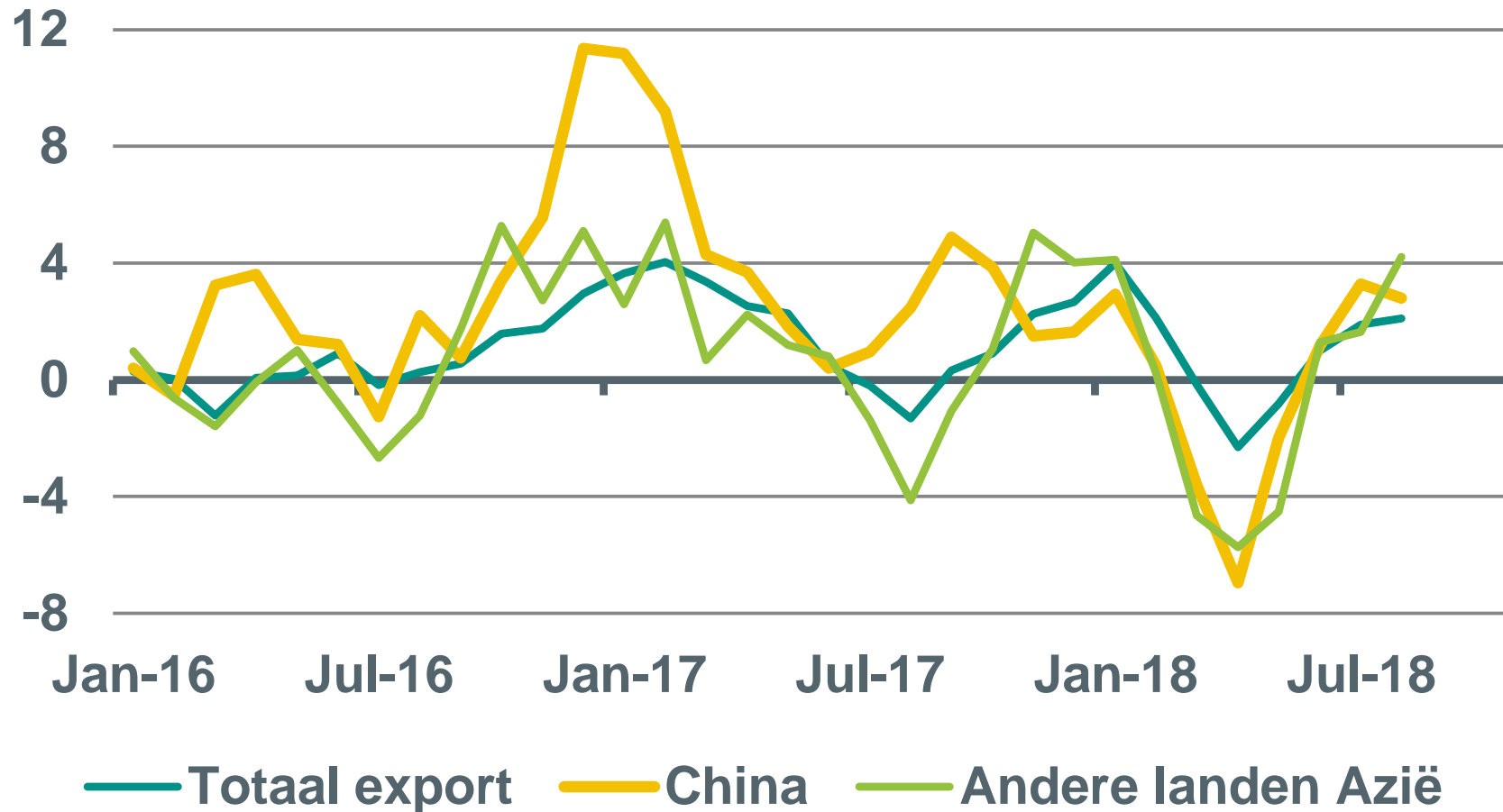
Eurozone PMI export

Index, 50 = neutraal

Eurozone export naar Azië: zeer zwak eerste kwartaal, daarna beter

% 3 maanden-op-3 maanden

Autoverkopen

miljoen

China: BBP-groei

% j-o-j

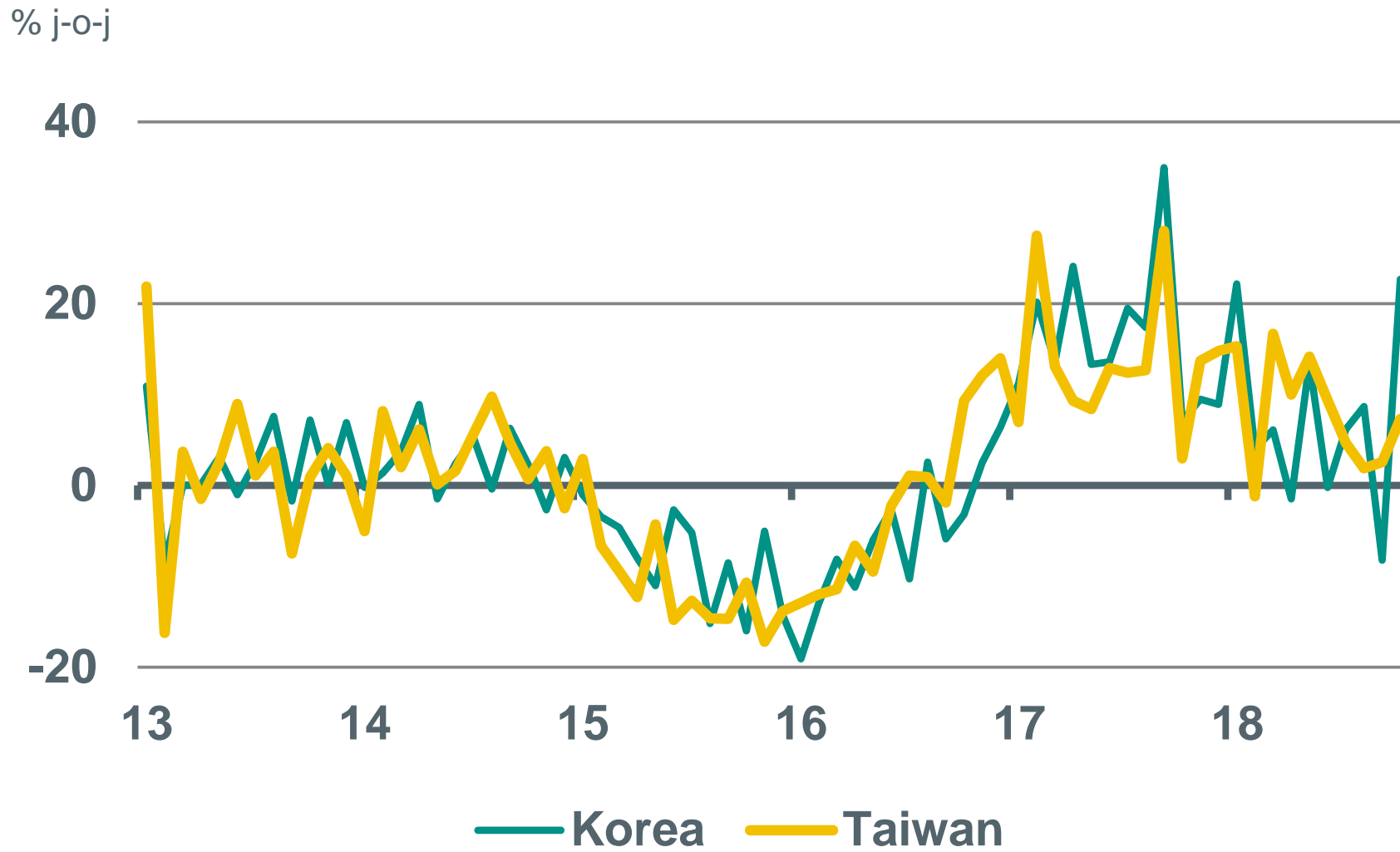
China: investeringen

% j-o-j

— Staatsbedrijven — Particulier — Totaal investeringen

Export: vertraagd naar laatstelijk beter

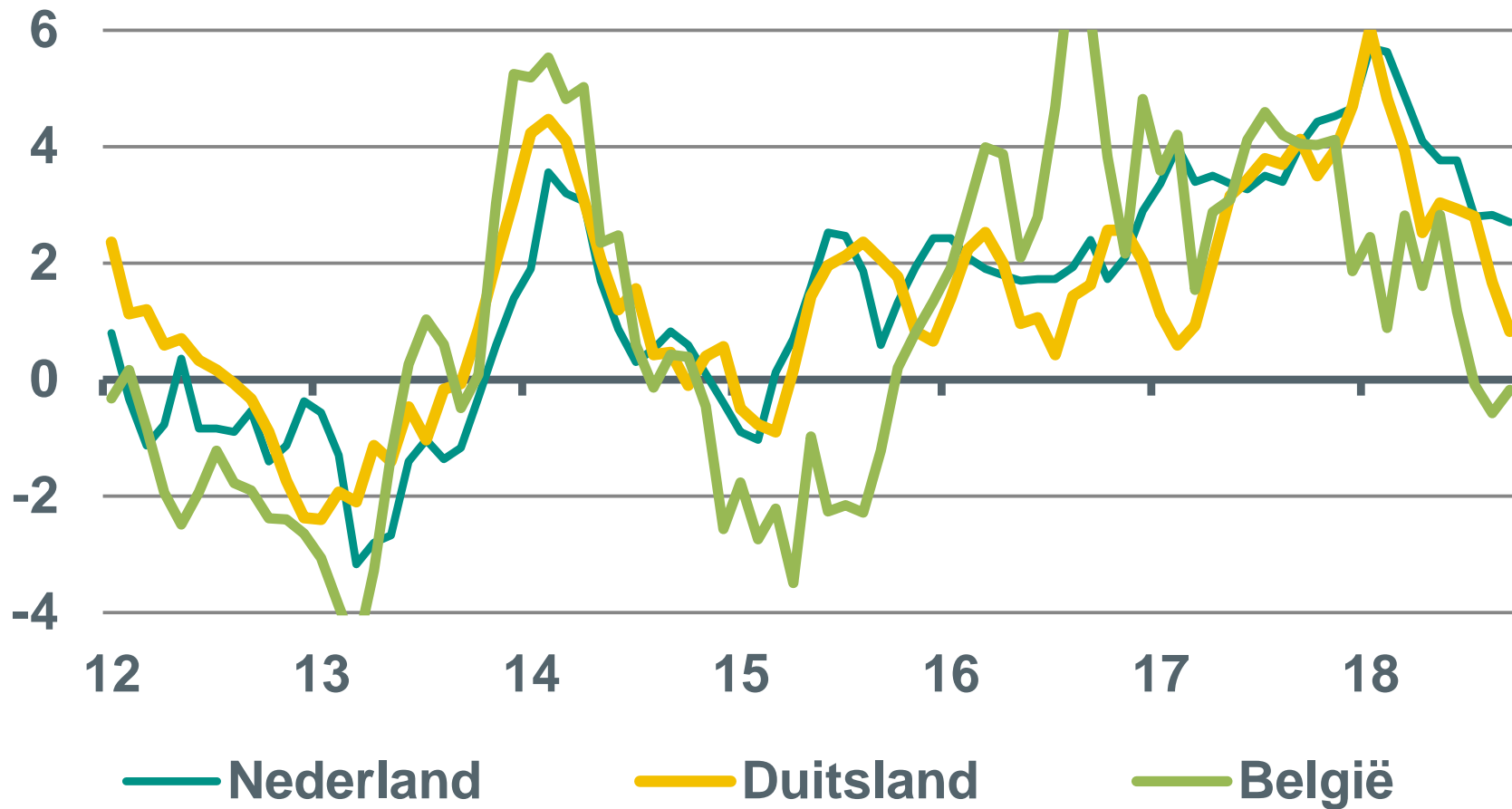
Korea: export van semi-conductors

USD miljarden

Industriële productie

% j-o-j, 3 maanden voortschrijdend gemiddelde

Duitsland: autoproductie

% j-o-j, 3 maanden voortschrijdend gemiddelde

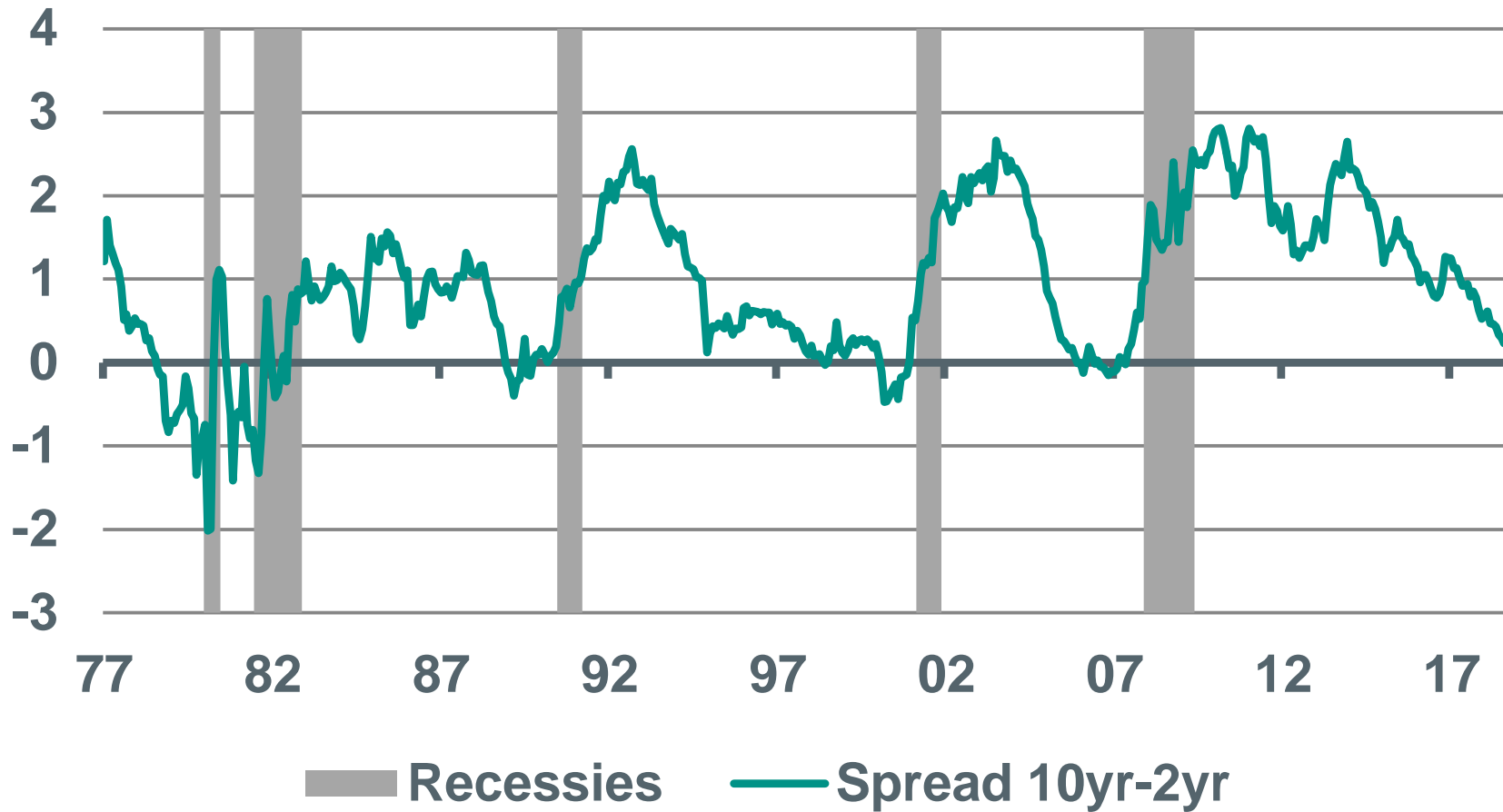
Wat denkt u?

De Amerikaanse yieldcurve (10jrs-/-2jrs) zal binnen 9 maanden invers worden?

- Ja
- Nee

VS Yield curve: tekenen van recessie?

Wat denkt u?

Hoeveel keer zal de Fed de rente verhogen tot eind 2020?

- 1 à 2 keer
- 3 à 4 keer
- 5 à 6 keer
- >6 keer

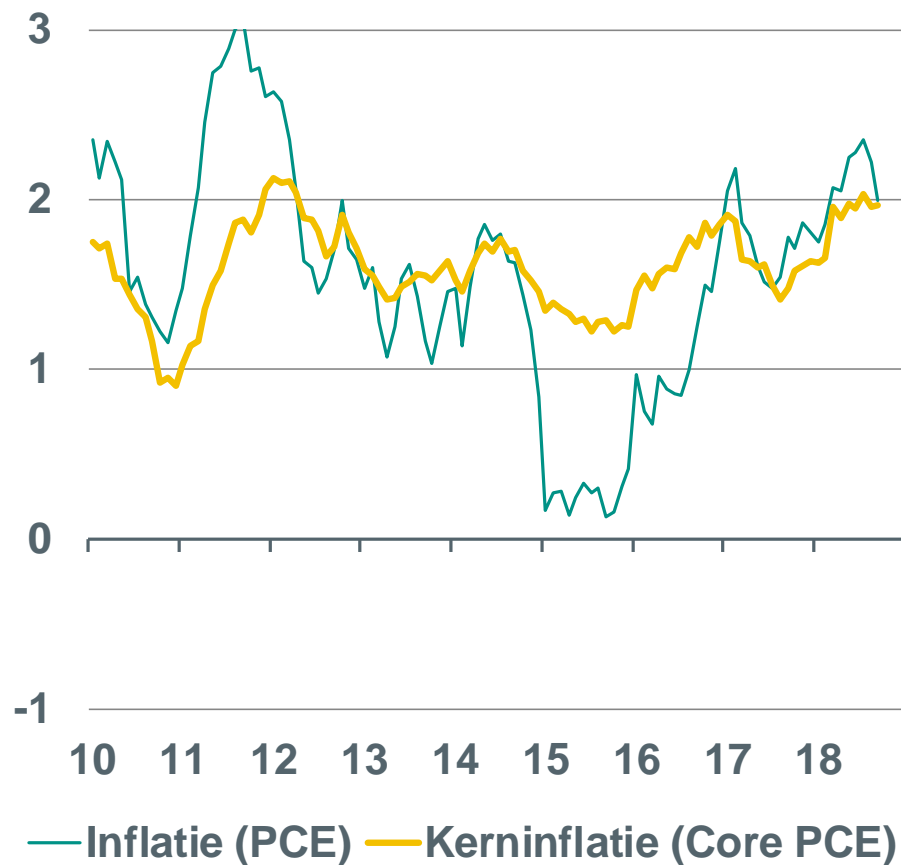

VS werkloosheid: arbeidsmarkt wordt alsmear krappere

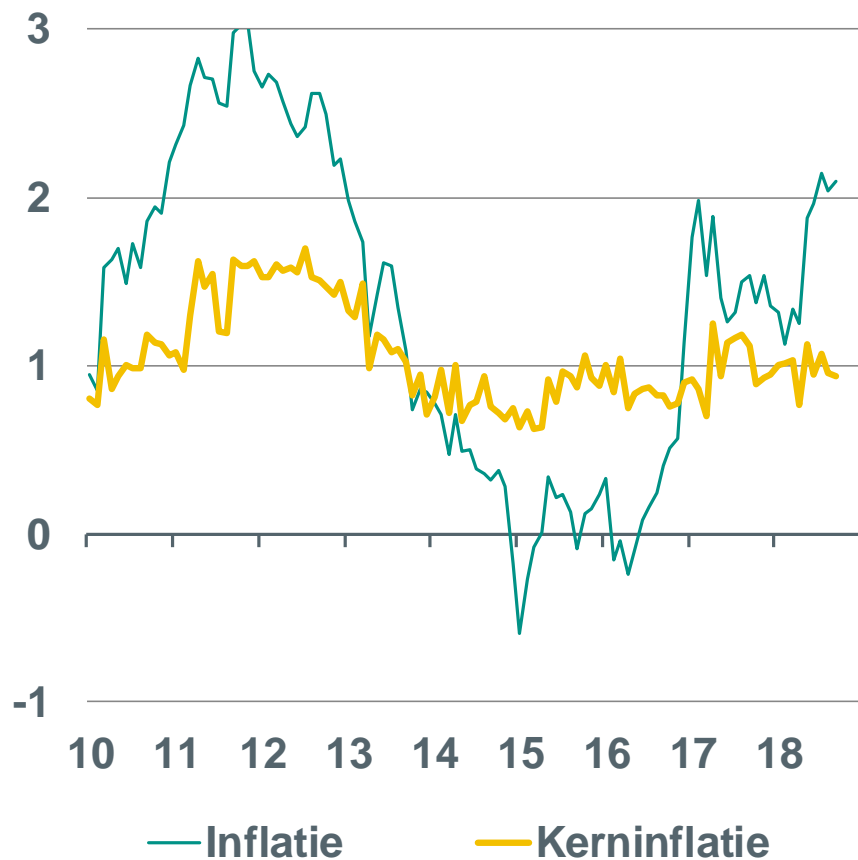
Inflatie is gestegen, deels vanwege de olieprijsen

VS, % j-o-j

Bron: Thomson Reuters Datastream

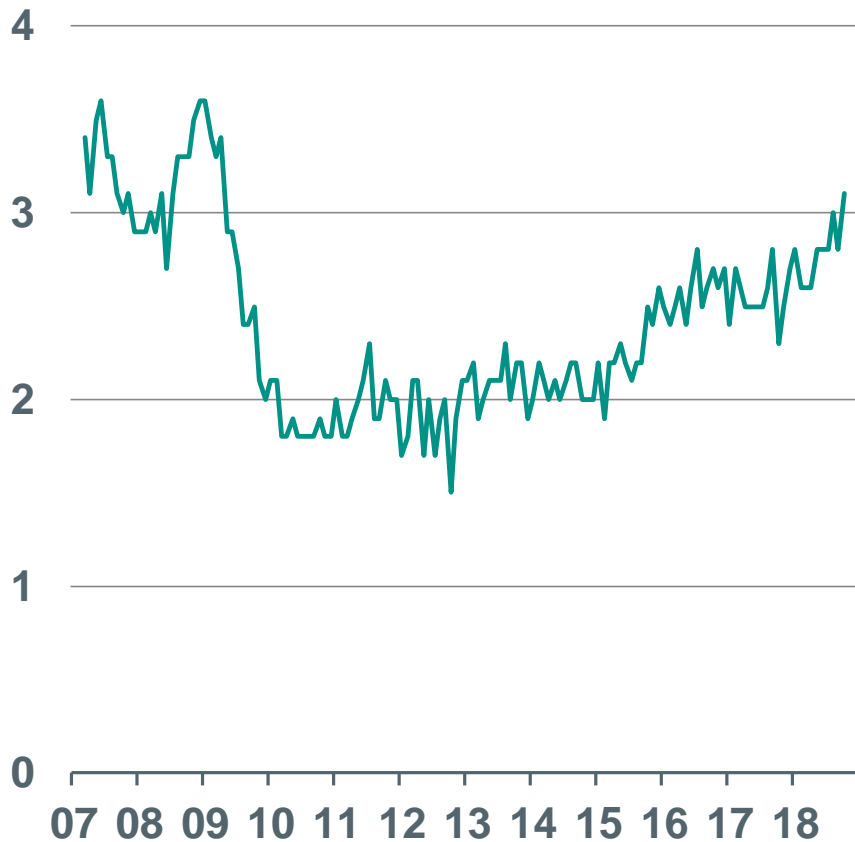
Eurozone, % j-o-j

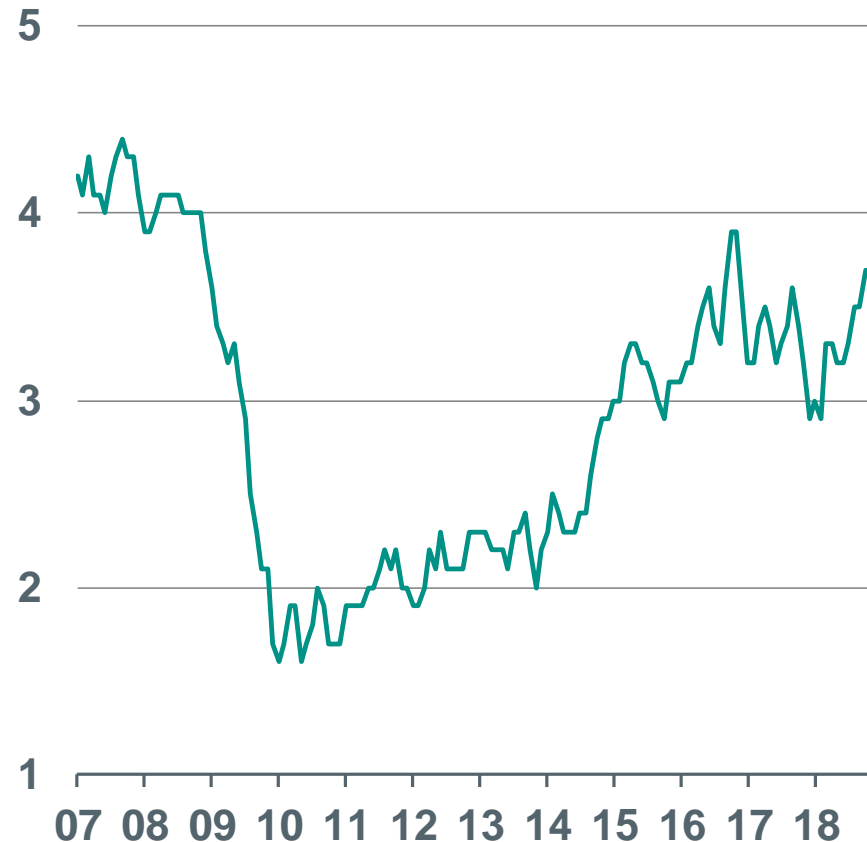
Bron: Thomson Reuters Datastream

VS: loondruk – waar blijft die?

Gemiddeld uurloon, % j-o-j

Atlanta Fed loongroei index, 3m voortschr.gem. % j-o-j

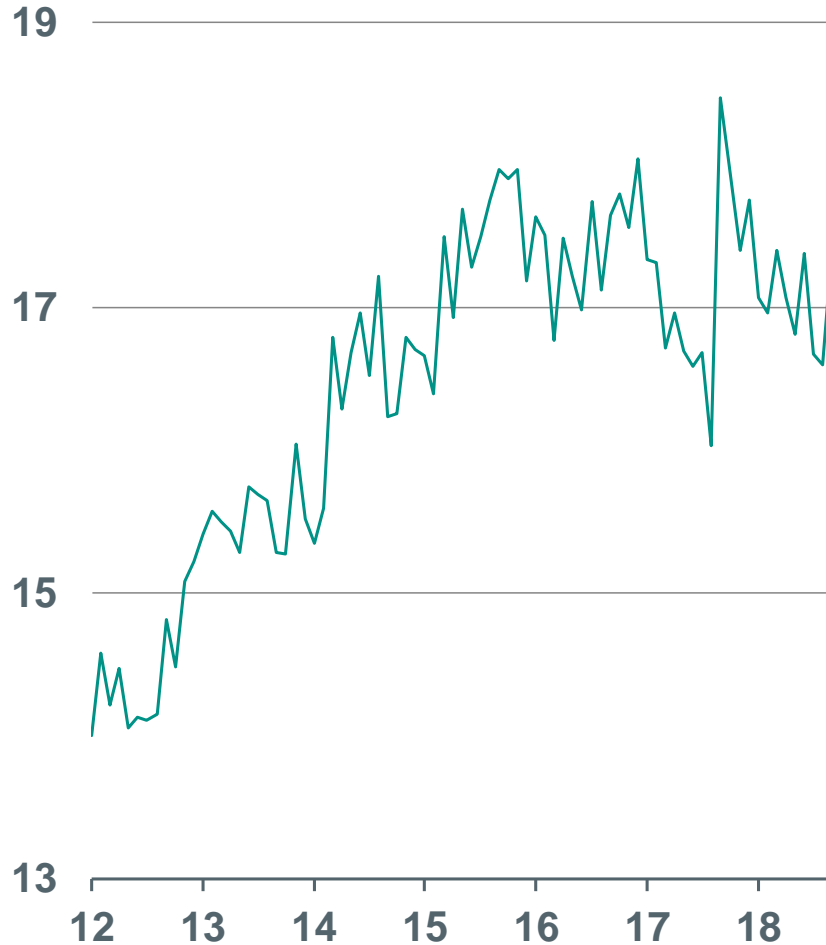

Bron: Bloomberg

Bron: Thomson Reuters Datastream

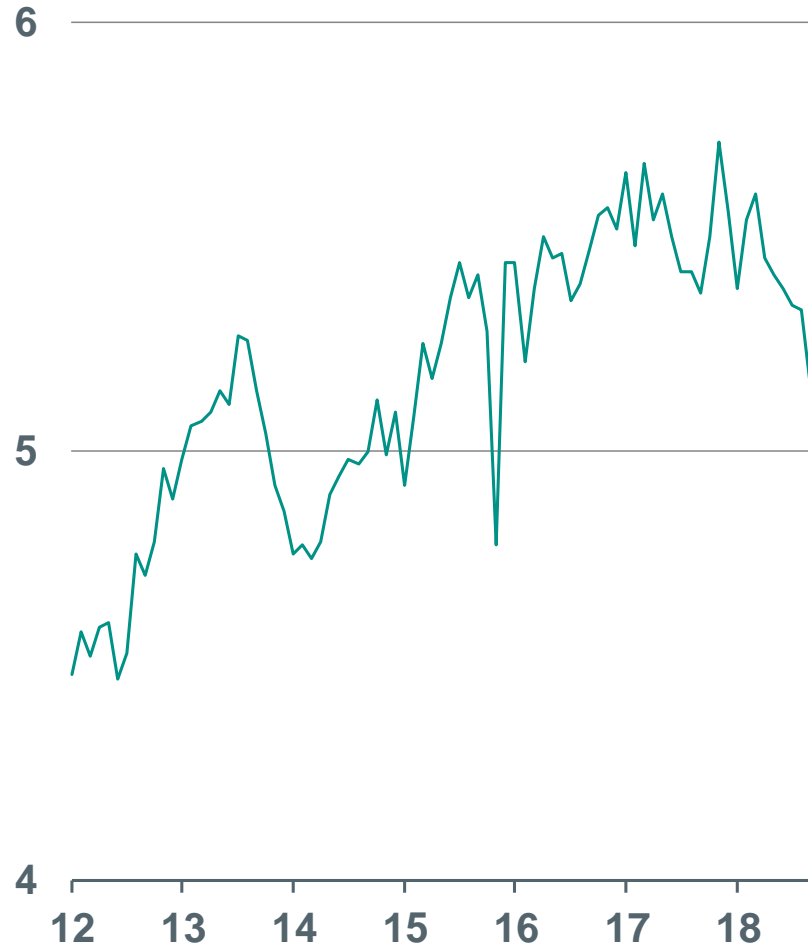
VS: hogere rente doet zich voelen

Autoverkoop, miljoenen geannualiseerd

Bron: Bloomberg

Bestaande huizenverkoop, miljoenen geannualiseerd

Bron: Bloomberg

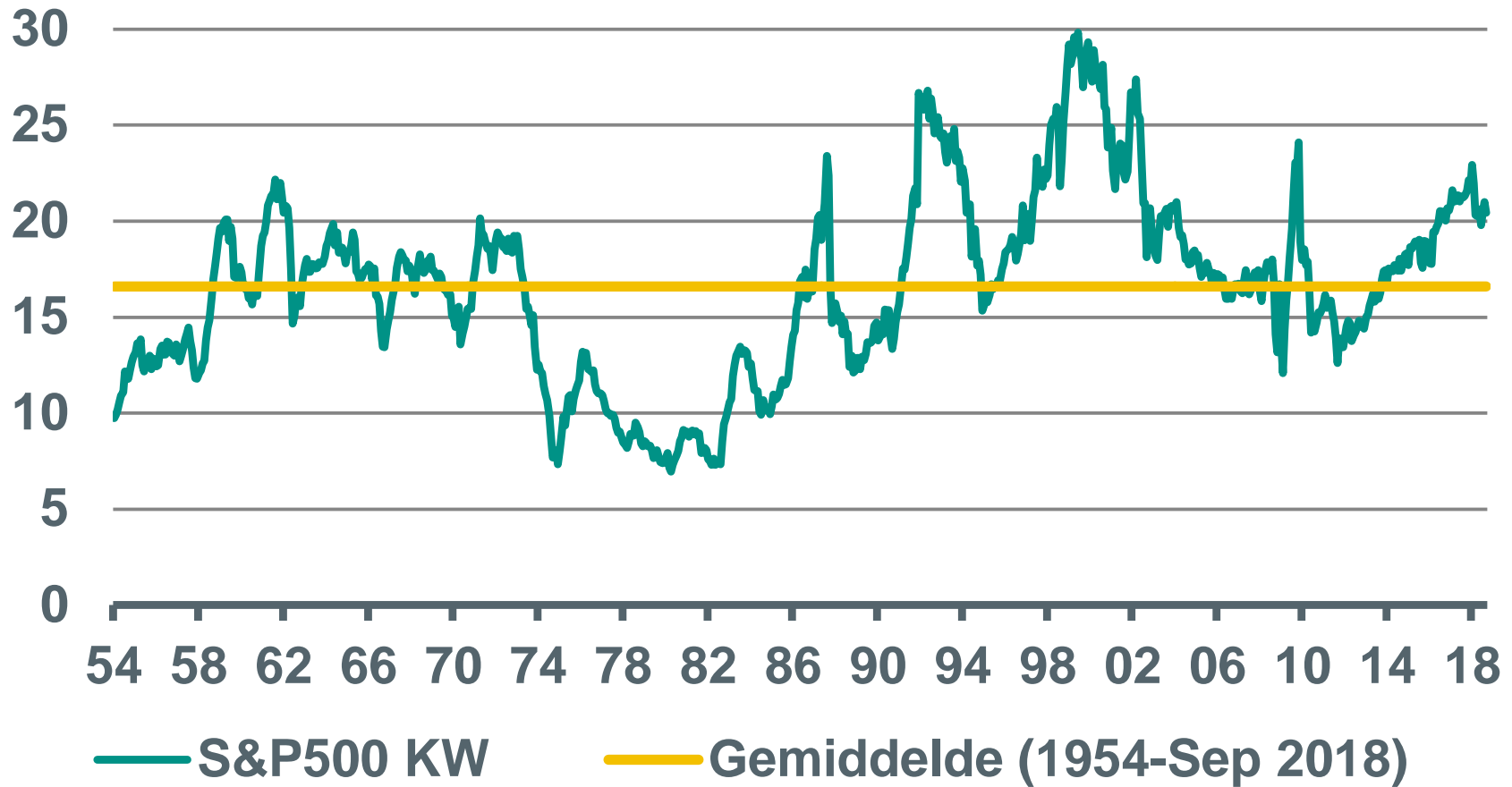
Wat denkt u?

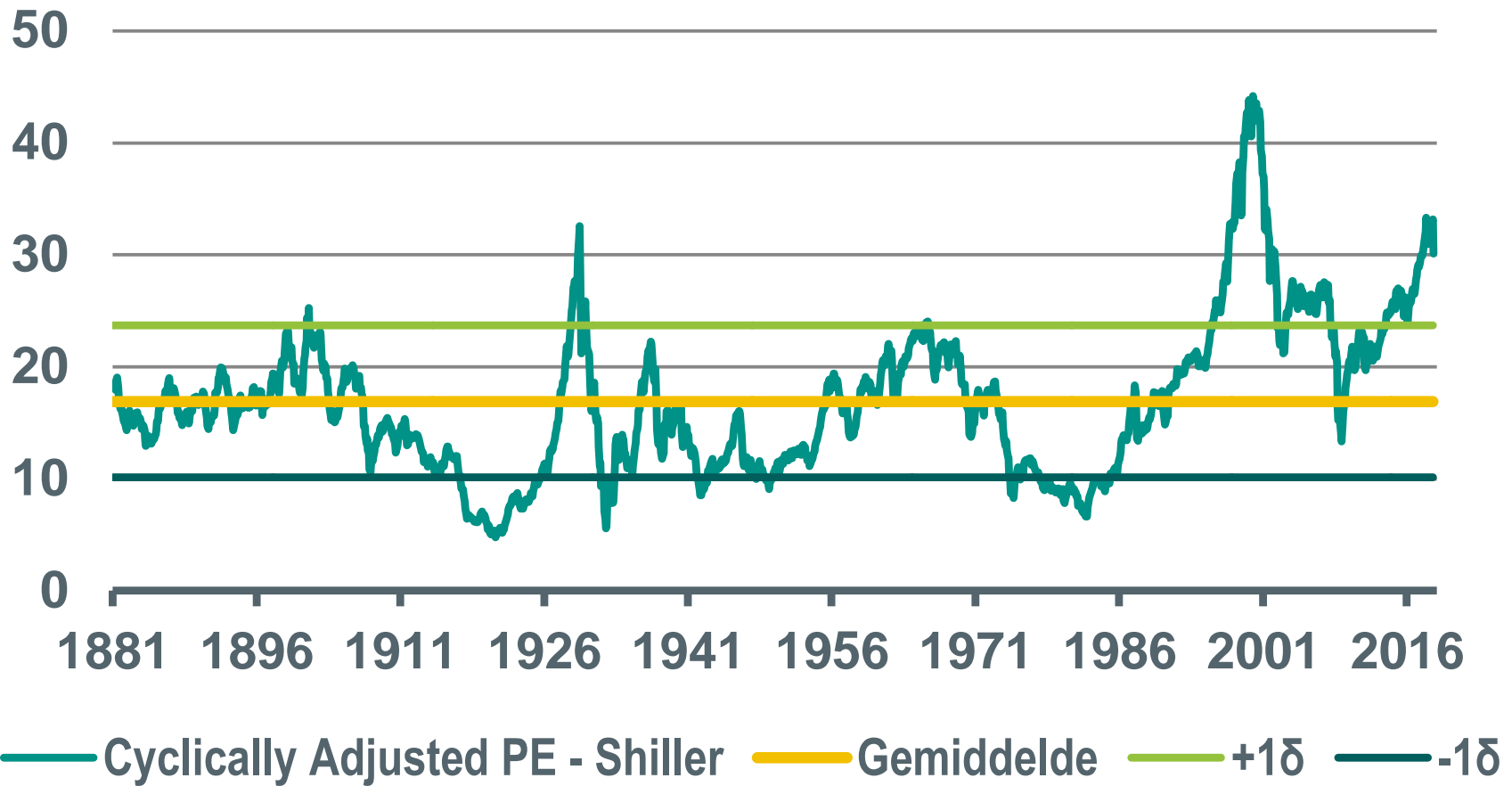
Aandelen zijn:

- te hoog gewaardeerd
- duur, maar alles is duur
- redelijk gewaardeerd gelet op de rente en winstgroei

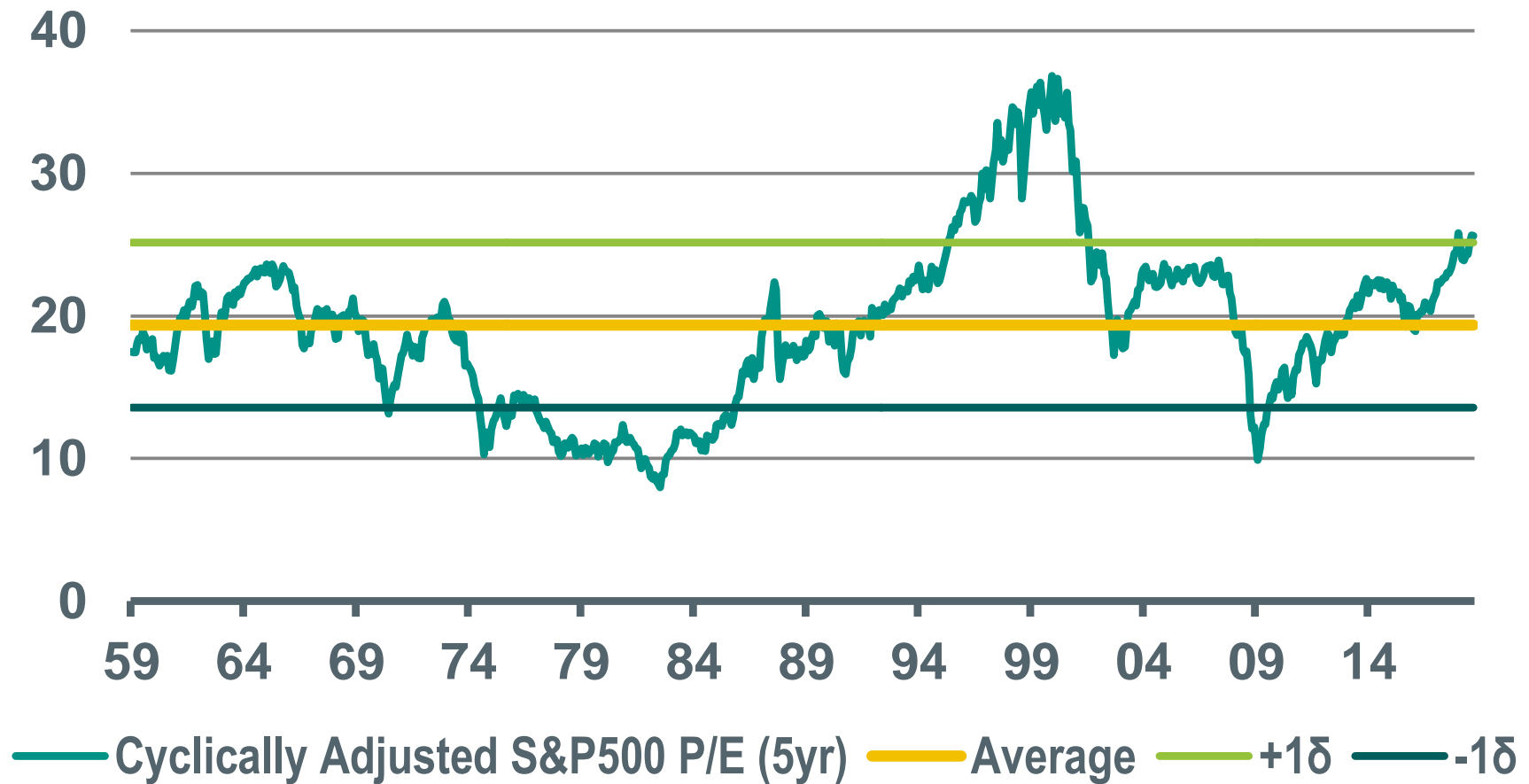
Zijn (VS) aandelen overgewaardeerd? - Koerswinstverhouding

Zijn (VS) aandelen overgewaardeerd? – Standard CAPE (Shiller PE)

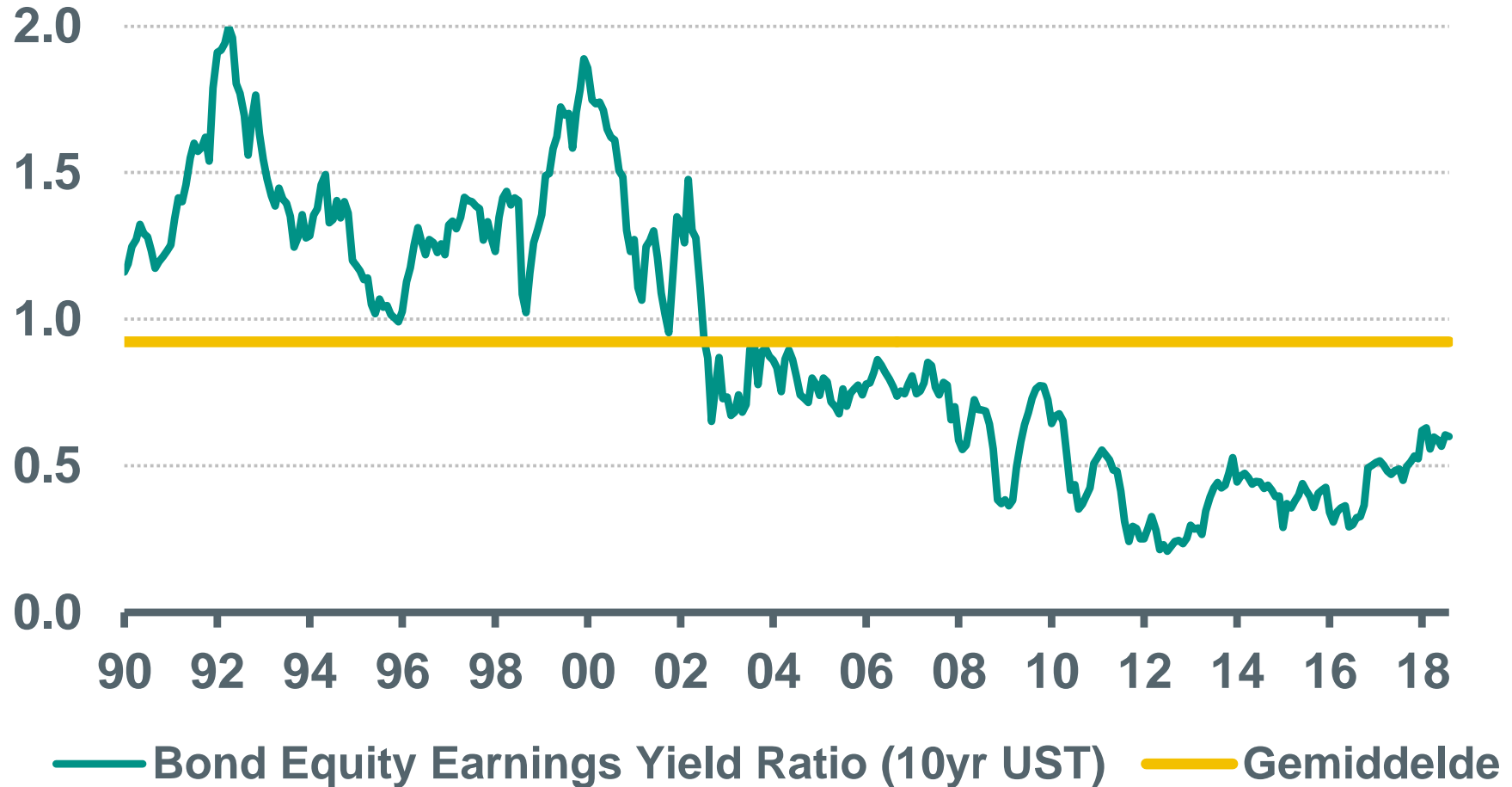

Zijn (VS) aandelen overgewaardeerd? – CAPE (5-jaars)(Shiller PE)

Zijn (VS) aandelen overgewaardeerd? – tov obligaties

S&P 500 IT sector EPS als % van het totaal: winstexplosie in IT

Onze conclusies - 1

Macro

- Mondiale groei zal stabiliseren – rond trend-groei
- Inflatie loopt iets op in VS – hier nauwelijks
- Fed verhoogt nog 3 keer de rente
- Yield curve wordt niet invers
- ECB verhoogt rente pas eind 2019 of zelfs 2020

Onze conclusies - 2

Beleggingsbeleid

- Reken op bescheiden beleggingsrendementen op korte en middellange termijn
- Obligaties weinig aantrekkelijk
- VS Treasuries worden geleidelijk wel aantrekkelijk
- Voorkeur voor bescheiden overweging risky assets

Belangrijke informatie

ABN AMRO Economisch Bureau op het internet

<https://insights.abnamro.nl> – Nederlandse publicaties

<https://insights.abnamro.nl/en> – English publications

Deze presentatie wordt u ter informatie aangeboden. Voordat u investeert in enig product van ABN AMRO Bank N.V., dient u zich te informeren over mogelijke restricties die u als gevolg van de op u van toepassing zijnde wet- en regelgeving ondervindt. ABN AMRO Bank N.V. heeft alle redelijkerwijs mogelijke zorg besteed aan de betrouwbaarheid van dit materiaal, aanvaardt echter geen aansprakelijkheid voor druk- en zetfouten. ABN AMRO Bank N.V. behoudt zich het recht voor deze presentatie te wijzigen. ABN AMRO Bank N.V. is geregistreerd bij de Autoriteit Financiële Markten te Amsterdam.